

گاهنامه هنر و مبارزه

25 مارس 2020

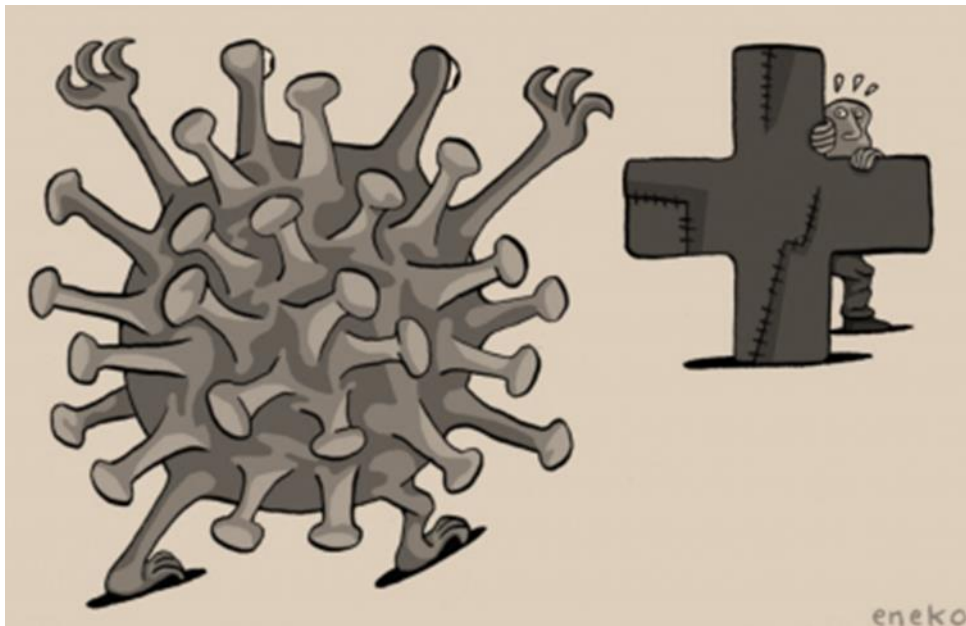
ویروس کرونا بین خصوصی سازی نظام بهداشتی

و دیگر انحرافات سرمایه داری

سیسیلیا زامودیو

Par [Cecilia Zamudio](#)

مرکز پژوهشهای جهانی سازی، 19 مارس 2020

در صورتی که هنوز به دلیل و مدرک بیشتری برای کشف انحراف [بنیادی] نظام سرمایه داری نیاز داشتیم، ویروس کرونا آن را بر ملا می کند: در سرمایه داری، کل نظام به سوی سرمایه سازی ثروتهائی که به عده ای اندک تعلق دارد هدایت می شود، و این روند به وسیله استعمار کارگران و غارت طبیعت انجام می گیرد. برای چنین نظم و ساختاری که بهداشت را نیز به مثابه کالا تلقی می کند، به همین دلیل با دسترسی ناپذیر کردن بهداشت و فقدان زیرساختهای ضروری برای بهداشت همگانی، مسئول افزایش میزان مرگ در کوران شیوع بیماریهای همه گیر بوده است. در برخی کشورها مانند ایالات

متحدۀ آمریکا بهداشت اجتماعی وجود ندارد، و هزینه پزشکی برای بیماران بسیار گزاف است : برای مثال، هزینه آزمایش غربالگری ویروس کرونا در ایالات متحده برای فردی که فاقد بیمه خصوصی است بیش از 3000 دلار تمام می شود (دست کم 27,5 میلیون نفر از پوشش بیمه برخوردار نیستند)¹.

در کشورهای سرمایه داری جائی که به دلیل مبارزات کارگران هنوز اندکی بهداشت اجتماعی باقی مانده، بیمارستانها به دلیل قطع بودجه بهداشت در کوران دهه ها اشیاع شده اند (از دوران سقوط اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی، به اصطلاح «دولتهای رفاه» سرمایه داری خدمات اجتماعی را برچیدند تا به ثروت آنانی که روی خصوصی سازی بهداشت، آموزش و [همه عرصه های زندگی اجتماعی] سرمایه گذاری کرده بودند بیافزایند). از این پس، کمتر از همیشه بیمارستان، پزشک، پرسنل برای امر بهداشت اجتماعی وجود دارد، و در میدان عمل می بینیم که خصوصی سازیها به تدریج جا افتاده و کل نظام بهداشتی را به نفع شرکتهای تجاری در زمینه بهداشت خصوصی تحت تأثیر قرار داده است.

در جهان سرمایه داری، از آغاز پاندمی بیمه ها اعلام کردند که این بهداشت اجتماعی است که باید به تنهایی افراد آلوده به ویروس کرونا را تحت درمان قرار دهد. بیمه های خصوصی درمان ویروس کرونا را

¹ En algunos países, como Estados Unidos, no hay sanidad pública, y los costes médicos son exorbitantes para los pacientes. Al menos 27.5 millones de personas están sin ningún tipo de cobertura.

پوشش نمی دهد.^۲ بی گمان هدف این بیمه های خصوصی نه بهداشت بلکه بهره برداری از سود فروش کالا است.

میلیونها، کارفرمایانی که هزاران کارگر حقوق بگیر را استثمار می کنند خواهان سهولت بیشتری برای [«طرح اجتماعی»] یعنی اخراج کارگران هستند و درخواست می کنند که افراد حقوق بگیر که به دلیل آلودگی به ویروس کارشان را متوقف کرده اند حقوقشان از طریق بودجه دولتی پرداخت شود و نه از طریق آنانی که سر تا سر سال از همین کارگران بهره کشی می کنند. علاوه بر این، کارفرمایان خواهان معافیت مالیاتی و بودجه بیشتر هستند (برای این کس ها، هر فرصتی برای سرمایه گذاری با پول مالیات مغتنم است). شرکتهای بزرگ بازم از اموال عمومی برای صندوق خصوصی پول بیشتری درخواست می کنند (سرقت در سطح بلند پروازانه). دولتهای سرمایه دار بجای استفاده از بودجه دولت برای ایجاد بیمارستان با تجهیزات و استخدام پرسنل بهداشتی بیشتر، یا پاک کردن و ضد عفونی کردن، پول مردم را به شرکتهائی که از « باخت هایشان » شکایت دارند تخصیص می دهد.

بازنده های واقعی همان کارگرانی هستند که از وضعیت موجود رنج می برند : به دلیل تنزل امکانات در نظام بهداشتی اجتماعی، چه زندگی هائی که به دلیل فهرست انتظار بیش از پیش طولانی برای ملاقات با پزشکان متخصص، آزمایش یا بستری در بیمارستان از دست می رود، اموری که مستلزم عارضه شناسی و عملیات جراحی بوده ولی به دلیل تأخیر افتادن عمل جراحی به مرگ بیمار می انجامد، در حالی که اگر به موقع انجام می شد (برای مثال عمل جراحی غده ها و مانند اینها) به چنین نتیجه ای نمی انجامید.

در دوران فوریتهای مربوط به پاندمی این وضعیتها صورتبندی وخیمتری می یابد.

هزاران کارگر اخراج می شوند و دیگران نیز در تهدید اخراج از سوی کارفرمائی به سر می برند که حتا تجهیزات حفاظتی در اختیارشان قرار نمی دهد، ولی مجبورند کار کنند، حتا در بخش هائی که استراتژیک نیست. وقتی افرادی که برای کمک و یا پرستاری از افراد وابسته در منزل کار می کنند در وضعیت بسیار نازلی مجبور به انجام وظیفه اند^۳ : بدون ماسک یا دستکش به این علت که کارفرما در این زمینه تدارک

² <https://www.elsaltodiario.com/coronavirus/privatizacion-sanidad-madrid-coronavirus> «Ante una situación tan dramática como la actual, la sanidad privada tiene la desvergüenza de declarar que no se hará cargo de los casos de Coronavirus de sus asegurados. Las Consejerías y el Ministerio de Sanidad han callado miserablemente, constituyéndose en cómplices del crimen cotidiano» A. Maestro

<https://insurgente.org/expropiar-la-sanidad-privada-y-devolverla-a-manos-publicas/>

³ <http://www.izquierdadiario.es/Cuidadoras-a-domicilio-y-coronavirus-Una-vez-mas-somos-las-grandes-olvidadas>

<https://www.publico.es/economia/trabajadoras-del-hogar-denuncian-olvidadas.html>

ندیده، و مجبور است هزینه رفت آمد روزمره را خودشان بپردازند، و در ساعات بسیار نامناسب و مشکلاتی دیگر از این دست. آنچه به افرادی که فاقد قرارداد کار هستند، آنانی که به شکل غیر رسمی یا بر اساس خواست کارفرما (یک روز آری، یک روز نه) کار می کنند در وضعیت بدتری به سر می برند. آسیب پذیرترین گروه های طبقه استثمار شده بیش از همه تحت تأثیر قرار گرفته اند: بی خانمانها، افرادی که از خانه هایشان از سوی بانک اخراج شده اند، مهاجرانی که فاقد برگ اقامت بوده و در چارچوب قانون مهاجرت خطرناک تلقی می شوند، افراد مسن و در عین حال منزوی نیز به شیوه های خشونتباری زیر ضرب قرار می گیرند.

قیمتها افزایش می یابد، به علاوه کالاهای ضروری برای جلوگیری از پاندمی: قیمت مواد ضد عفونی کننده و ماسک به شکل تصاعدی بالا می رود. در بیمارستانها، به دلیل غارت نظام بهداشتی بدست نظام سرمایه داری تجهیزات تنفسی به اندازه کافی وجود ندارد: برخی بیماران خیلی به سادگی به دلیل فقدان دستگاه تنفس مصنوعی می میرند.⁴

مخارج و پژوهش پزشکی مبتنی بر سنجه های مربوط به منافع، « سود دهی » و « مالکیت » قابل درک است.

⁴ https://www.corriere.it/cronache/20_marzo_09/coronavirus-scegliamo-chi-curare-chi-no-comes-ogni-guerra-196f7d34-617d-11ea-8f33-90c941af0f23.shtml

<https://www.telegraph.co.uk/news/2020/03/14/italians-80-will-left-die-country-overwhelmed-coronavirus/>

ویروس کرونا سر بزنگاه سرمایه داران بزرگ فرا رسید تا رکود اقتصادی را از طریق رسانه هائی که مأموریتشان از خودبیگانه سازی افکار عمومی ست، علت حقیقی فروپاشی اقتصادی را پنهان نگهدارد... فروپاشی که سرمایه داری به شکل دورانی بدان دامن می زند از منطق درندگی ذاتی آن منشأ می گیرد. مارکس در این باره نوشته است: « سرمایه داری به تخریب دو منبع ثروت گرایش دارد: طبیعت و انسانها». از دیدگاه تاریخی، سرمایه داران بزرگ موفق شدند از بزرگترین رکودهای اقتصادی که در ذات این نظام است با تحریک تخریب بیشتر بهره برداری کنند: با تحریک جنگ های جهانی و جنگ های امپریالیستی که تقویت مجتمع های صنایع نظامی، غارت هر چه بیشتر و میزان استثمار فزاینده را پی گیری می کرد... و این طبقه کارگر جهانی ست که بهای آن را با فقدان رفاه، فقر فزاینده و مرگ می پردازد.

در نظام سوسیالیستی، یا نظامی که بخشی از اقتصاد [به شکل سوسیالیستی] طراحی شده و باقی مانده (مانند چین) زیرا در گذشته سوسیالیستی بوده، آزمونها و به همین گونه معالجه و بستری در بیمارستان رایگان است. ضد عفونی کردن دائمی فضاهای عمومی و مراکز تأمین مواد غذایی یک اولویت عینی ست. زیربناها، پزشکان و پرسنل بهداشتی بسیارند، مانند کوبا. کوبا حتا بریگادهای پزشکی به مناطقی گسیل می کند که به دلیل غارتگریهای سرمایه داری جزء فقیرترین در جهانند: هزاران پزشک کوبائی در آمریکای لاتین، آفریقا و آسیا برای درمان و نجات جان انسانها کار می کنند، در کشورهایی که مردم به دلیل بیماریهای همه گیر می میرند در حالی که شیوه درمان این نوع بیماریها از ده ها سال پیش کشف شده، با وجود این برای فقیرترین ها در مناطقی که سرمایه داری فراملی آنجا را به فقر و ویرانی محکوم کرده دسترسی ناپذیر باقی مانده است.⁵ فقیرترین کشورهای جهان اکثراً کشورهایی با ثروت سرشارند که در گذشته بدست استعمارگران و امروز بدست نو استعمارگران سرمایه دار غارت می شوند. در جائی که ایالات متحده و اروپا بمب، نیروهای نظامی، اوانزلیستها را می فرستد و ادعای به اصطلاح « همکاری » می کند ولی به هدف پشتیبانی از سیاستهای امپریالیستی (برای مثال: نمایندگی ایالات متحده آمریکا برای توسعه بین المللی)،⁶ کوبا در جایگاه دولت سوسیالیستی هماهنگ با انترناسیونالیسم پرولتاریائی پزشک می فرستد.

⁵ El Sarampión, un ejemplo de enfermedades curables que sin embargo cabalgan en el capitalismo: causó 140.000 muertes en 2018, que se hubieran evitado con una simple vacuna cuyo coste productivo es ínfimo. <https://www.infosalus.com/actualidad/noticia-casos-sarampion-triplican-2019-20191205185949.html>

Más de 300 muertos por sarampión cada día en el mundo (la mayoría niños)
<http://www.medisur.sld.cu/index.php/medisur/announcement/view/3036>

⁶ imperialismo, « cooperación internacional » y ong: <https://rebellion.org/cuando-caen-mascaras-causa-espanto-el-rostro-del-capitalismo/>

علاوه بر این، به علت پاندمی ویروس کرونا، کوبا و چین متخصصین و داروهای بیوتکنولوژی کوبایی را به ایتالیا فرستاده اند. چین چندین تن تجهیزات (دستگاه تنفس مصنوعی، ماسک، آزمون و مانند اینها) به ایتالیا فرستاده است، در حالی که اتحادیه اروپا آن گونه که باید به ایتالیا کمک نمی کند.⁷ اسپانیا نیز به کمک چین و کوبا نیازمند است.

در نظام سوسیالیستی یا در نظامی که بخشی از اقتصاد طراحی شده است، در صورتی که ضروری باشد، بیمارستانهای مجهز به آخرین دست آوردهای فنی را ظرف چند روز می سازند تا مداوای ضروری برای همه بیماران امکان پذیر شود (همان گونه که چین عمل کرد و موفق شد تا از گسترش ویروس کرونا جلوگیری کند و آن را به مرحله فروکش کردن برساند). ماسک، مواد ضد عفونی کننده و دیگر تجهیزات پیشگیری کننده در چارچوب پیشگیری جمعی علیه بیماری مسری تدارک دیده شد.⁸ از ناحیه پزشکی یا دستگاه تنفس مصنوعی در بیمارستانها کمبودی وجود ندارد. پژوهش پزشکی در کشورهای سوسیالیستی به جستجوی راه و روش برای درمان اختصاص دارد و تابع سنجه های «سود دهی» نیست. بر این اساس کوبا دارویی برای درمان آلودگی به ویروس کرونا (l'interféron alpha 2B) عرضه کرده که تا کنون در چین با موفقیت استفاده شده است.⁹

با وجود محاصره اقتصادی که ایالات متحده به کوبا تحمیل کرده است، ولی نظام پزشکی کوبا در سطح بین المللی به رسمیت شناخته شده حتی از سوی سازمانهای جهان سرمایه داری. برای مثال، در سال 2015، کوبا برای حذف انتقال VIH و ویروس نقص ایمنی انسانی از مادر به فرزند و باکتری مسئول سفلیس نخستین بازشناسی جهانی سازمان جهانی بهداشت را دریافت کرد، و این پیروزی پزشکی به یمن نظام سوسیالیستی کوبا پیشرفت مهمی برای همه بشریت است.

در حالی که کوبا، کشوری کوچک که در محاصره اقتصادی به سر می برد و دائماً مورد تهمت و اتهام قرار می گیرد، جامعه ای را گسترش می دهد که بسوی منافع جمعی هدایت می شود و در زمینه بیو

⁷ Cuba y China están enviando ayuda

<https://www.hoy.es/internacional/union-europea/llega-italia-primer-20200313112435-ntcr.html>

<https://www.telesurtv.net/news/medicos-chinos-arriban-italia-combatir-coronavirus-20200313-0014.html>

⁸ مترجم: در فرانسه بی آنکه از نبود ماسک و حتا ژل هیدروالکلینک برای ضد عفونی کردن دستها حرف بزنیم، یک سری از کالاهایی که به عنوان داروی پیشگیری کننده برای تقویت مصونیت بدن در مقابل بیماریها و در راستای بحران ویروس کرونا تبلیغ می کنند، انواع و اقسام ویتامینهاست و خاصه ویتامین ث لیپوسومال که به قیمتهای مختلف بفروش می رسانند از 40 یورو تا 67 یورو برای مصرف یک ماه که این مبلغ خصوصاً در دورانی که باید در قرنطینه ماند و ذخیره غذایی تهیه کرد، برای اقتصادهای شکننده مبلغ سنگینی بنظر می رسد، بی آنکه از تأثیر آن در مقابله با کرونا ویروس حرف بزنیم. حتا ایجاد ذخیره غذایی برای آنانی که زیر خط فقر زندگی می کنند ممکن نیست. در ادامه اشارات نظریات نویسنده درباره ذات نظام سرمایه داری می توانیم نتیجه بگیریم که سرمایه دارها هیچ فرصتی را برای کسب درآمد از دست نمی دهند و حتا در شرایط پاندمی.

⁹ Medicamento de la biotecnología cubana Interferón Alfa2B http://spanish.xinhuanet.com/2020-02/27/c_138824325.htm

تکنولوژی برای بهداشت و درمان عموم بشریت می‌کوشد. ولی از سوی دیگر ایالات متحده را می‌بینیم که در جایگاه کشور سرمایه دار درجه یک بخش مهمی از بودجه علمی خود را به تنظیم طول عمر مفید برنامه ریزی شده کالاها به هدف افزایش مصرف آنها اختصاص داده و همچنان به گسترش اسلحه سازی و طرح و اجرای تهاجمات امپریالیستی به همراهی اروپائیان ادامه می‌دهد. در وضعیتی که ویروس کرونا گسترش می‌یابد، از آغاز ماه مارس در اروپا مانور عظیمی زیر نام کد «دفاندر- اروپ 20» با شرکت 30000 سرباز آمریکائی در چارچوب ناتو برگزار می‌شود: هزاران سرباز اروپائی برای مانور در سرزمینی که به مثابه منطقه جنگی احتمالی بین ناتو و روسیه تلقی می‌شود به آنها می‌پیوندند. این مانورها برای بودجه کشورها بسیار سنگین خواهد بود.¹⁰

آنجلا مایسترو Angeles Maestro چنین می‌گوید: «روزی خواهیم دانست که ظهور ویروس کرونا حلقه ای از جنگ تجاری ایالات متحده علیه چین هست یا نیست، گرچه می‌توانیم مطمئن باشیم که اگر چنین نیست به دلایل اخلاقی در این زمینه نمی‌باشد. آنانی که روی هیروشیما و ناکازاکی بمب اتمی پرتاب کردند، در سراسر جهان به کودتا، جنگ و قتل‌های هدف‌گیری شده ارتکاب کرده‌اند، یا آنانی که مستقیماً به شیوع اپیدمی دست زده‌اند مانند شیوع اپیدمی تب دنگ (Dengue Hémorragique) در کوبا، وقتی که موضوع به اهداف سیاسی و اقتصادی آنان مربوط می‌شود به دلایل رعایت ملاحظات انسانی دست و پایشان [برای ارتکاب به انواع و اقسام جنایت] نمی‌لرزند».¹¹

در حال حاضر، فراسوی دانسته‌هایمان همان‌گونه که عده‌ای مدعی شده‌اند¹²، که آیا این اپیدمی [مترجم: به طریق اولی پاندمی] در ایالات متحده متولد شده، می‌توانیم به چند مورد اشاره کنیم:

¹⁰ [9] “Las maniobras son extraordinariamente caras para el presupuesto comunitario. En el 2018 el Parlamento Europeo aprobó una dotación de 30.000 millones de euros para remodelar aquellas infraestructuras viarias: puentes, líneas férreas, o carreteras que no puedan soportar el peso de los monstruosos tanques M-1 Abrams (70 tm) con blindajes de uranio empobrecido”.

<https://diario16.com/el-ejercito-de-estados-unidos-se-despliega-en-europa-a-pesar-del-coronavirus/>

<https://kaosenlared.net/maniobras-militares-en-tiempos-de-coronavirus/>

¹¹ Ángeles Maestro: <https://redroja.net/index.php/autores/angeles-maestro/5516-ante-una-emergencia-de-salud-publica-como-la-del-coronavirus-expropiar-la-sanidad-privada-y-devolverla-a-manos-publicas>

¹² «(...) Igor Nikulin, el biólogo ruso, exmiembro de la Comisión de Armas Químicas y Biológicas de las Naciones Unidas, ha dicho que el coronavirus es el arma biológica de Washington para utilizarse contra sus enemigos(...)» <https://www.hispantv.com/noticias/rusia/451473/coronavirus-arma-biologica-laboratorios-secretos-eeuu>

<https://tercerainformacion.es/articulo/internacional/2020/03/12/pekin-ejercito-de-eeuu-habria-llevado-coronavirus-a-china>

وقتی یک اپیدمی (یا پاندمی) به ساختار بهداشتی محکم و استوار برخورد می‌کند، فوراً مهار می‌شود، ولی وقتی همین اپیدمی یا پاندمی در برخورد به ساختار بهداشتی که در اثر حاکمیت منطبق سرمایه داری و خصوصی سازی همه خدمات (به نفع یک عده میلیاردی و به ضرر عموم مردم) تضعیف شده در این صورت به ویژه برای زندگی طبقه استثمار شده [و محروم] تأثیرات بسیار مخرب و وخیمی بر جا می‌گذارد، و به مرگ افرادی می‌انجامد که می‌توانستند نجات بیابند. وقتی اپیدمی به ساختار پزشکی که وجود خارجی ندارد برخورد می‌کند، یعنی رویدادی که در اغلب کشورهایی که طعمه سرمایه داری بوده موجب مرگ و میر فیجعی می‌شود، همانگونه که می‌بینیم سالانه در ده‌ها کشور صدها هزار نفر از بیماری‌های درمان پذیر جان خود را از دست می‌دهند.

نکته دیگری که می‌توانیم مطرح کنیم این است که سرمایه‌های بزرگ از وضعیت فوری به نفع خودشان استفاده می‌کنند: در سایه هرج و مرج و پرده استتار رسانه‌ها، مبالغ‌ه‌نگفتی از بودجه عمومی به سوی بخش‌های خصوصی سرازیر می‌شود: «روشن است که ویروس کرونا آغازگر یک انفجار بزرگ در بحران اقتصادی بود که از مدتها پیش در شرف تکوین به سر می‌برد. و خیمتر از همه، و نیازی نیست که کارشناس مجربی باشیم تا فرا رسیدن آن را مشاهده کنیم، ویروس کرونا به بهانه‌ای برای بُرش تازه‌ای در بودجه و خصوصی سازی به خدمت گرفته می‌شود، افزایش مالیات غیر مستقیم و امتیازهای مالیاتی برای سرمایه و به ویژه پر کردن صندوق بانک‌هایی که در مخاطره اند با پول عمومی»¹³.

در ساختار اجتماعی و اقتصادی سرمایه داری در وضعیتی که تولید در دست بخش خصوصی ست، اکثریت مردم همواره به گروگان این بخش از «نخبگان» تبدیل می‌شوند: طبقه بهره کش که

¹³ <https://redroja.net/index.php/autores/angeles-maestro/5516-ante-una-emergencia-de-salud-publica-como-la-del-coronavirus-expropiar-la-sanidad-privada-y-devolverla-a-manos-publicas>

تصمیماتشان به قامت حرص و طمعشان است، سیاره را غارت می کنند، جنگ بره می اندازند و ما به شکل سیری ناپذیری استثمار می کنند. نظام سرمایه داری بشریت را در واقعیتی دهشتناک غرق کرده است : 26 میلیارد ثروتی را در اختیار دارند که با آن نیمی از همه بشریت می توانند زندگی کنند، در جهان به دلیل سوء تغذیه، آب آلوده و بیماریهای ناشی از آن هر پنج ثانیه یک کودک می میرد، یعنی واقعیت دردناکی که امکان اجتناب از آن وجود دارد. ما زیر دیکتاتوری سرمایه زندگی می کنیم : به این علت که سود مادی نسبت به زندگی ارجحیت دارد، و حتا به این علت که چیزهایی به اهمیت ساختار بهداشتی به عرصه معامله تبدیل شده، با همه دردها و رنجهایی که برای اکثریت مردم به بار می آورد.

لینک متن اصلی :

<https://www.mondialisation.ca/coronavirus-entre-la-privatisation-du-systeme-de-sante-et-autres-perversions-capitalistes/5643028>

ترجمه حمید محوی

گاهنامه هنر و مبارزه/پاریس/25 مارس 2020